

občina krško

Leto IV

Številka 12

junij 1983

NAS GLAS

SKUPNE DELEGATSKE INFORMACIJE

POROČILO O URESNIČEVANJU SOCIALNE POLITIKE V OBČINI KRŠKO

Vsebina gradiva:

UVOD

ANALIZA ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V OKVIRU POSAMEZNIH INTERESNIH SKUPNOSTI OBČINE KRŠKO:

- I. SKUPNOST SOCIALNEGA VARSTVA
- II. SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA
 1. Vzgoja in varstvo otrok
 2. Denarne pomoči otrokom
 3. Nadomestilo osebnega dohodka za porodniški dopust
- III. SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBSTVA
 1. Denarne pomoči
 2. Plačilo in doplačilo stroškov oskrbe za odrasle občane v socialnih zavodih
 3. Plačilo in doplačilo stroškov oskrbe v vzgojnovarstvenih zavodih in v zavodih za varstvo in delovno usposabljanje mladoletnih otrok
 4. Dodatek za drobne osebne izdatke (žepnina) občanom, ki so v oskrbi v socialnih zavodih ali v drugi družini
 5. Plačilo in doplačilo stroškov oskrbe za odrasle občane v oskrbi v drugi družini
 6. Plačilo rejnine za mladoletne otroke
 - Romska problematika
 - Center za socialno delo
 - Enotna skupna evidenca prejemnikov socialnovarstvenih pomoči
- IV. ZAGOTAVLJANJE SOCIALNE VARNOSTI BORCEM NOV
- V. SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE
- VI. OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST
- VII. SKUPNOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA
- VIII. SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
- IX. OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST
- X. DRUŽBENE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA
 1. Občinska zveza prijateljev mladine
 2. Občinska organizacija Rdečega križa
 3. Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Krško
 - UGOTOVITVE
 - STALIŠČA IN PRIPOROČILA IZVRŠNEGA SVETA SO KRŠKO

Gradivo za sejo zborov Skupščine občine Krško 27. junija 1983 in za seje skupščin zainteresiranih samoupravnih interesnih skupnosti

Predlagatelj gradiva: Izvršni svet SO Krško
Gradivo je pripravil Občinski komite za družbene dejavnosti

U V O D

Družbeni plan SR Slovenije za obdobje 1981—1985, predlog Dogovora o spremembah in dopolnitvah dogovora o temeljih Družbenega plana SR Slovenije za obdobje 1981 — 1985, Stališča in usmeritve 3. konference Zveze sindikatov Slovenije, Dolgoročni program razvoja družbenih dejavnosti kot faktorja gospodarske stabilizacije, Temelji in okviri dolgoročne socialne politike (Komisije zveznih družbenih svetov za vprašanja gospodarske stabilizacije), Samoupravni sporazum o zagotavljanju socialne varnosti, sklepi skupščine in skupščin posameznih SIS ter planski dokumenti za leto 1983 opredeljujejo izhodišča za izvajanje socialne politike v SR Sloveniji.

V zaostrenih pogojih gospodarjenja bo razvoj življenjskega standarda odvisen predvsem od uveljavljanja, kvalitetnih elementov gospodarjenja, doseženega dohodka in produktivnosti dela ter take politike socialnih pomoči, ki bo upoštevala interese delavcev za ustvarjanje in pridobivanje dohodka.

Analiza stanja kaže, da so, gledano v celoti, družbene dejavnosti skladno s sprejetimi cilji politike njihovega razvoja znatno prispevale k povečanju skupnih ustvarjalnih potencialov gospodarstva in družbe (z razvojem znanosti in izobraževanja), izboljševanju delovne in socialne varnosti (z zdravstvenim, otroškim in socialnim zavarovanjem), razširitvi možnosti za vsestranski razvoj osebnosti delovnega človeka kot proizvajalca in samoupravljalca, pa tudi k uresničevanju splošnih kulturnih, etičnih in humanitarnih ciljev družbenega razvoja (s kulturo). V tem se kaže njihova bistvena vloga pri ustvarjanju in uresničevanju dolgoročnih stabilizacijskih osnov gospodarstva in družbe.

Vsi družbeni dokumenti še posebej izpostavljajo, da je potrebno v zaostrenih pogojih gospodarjenja in ob počasnejši gospodarski rasti posvetiti posebno skrb zagotavljanju socialne varnosti družinam, delovnim ljudem in občanom z najnižjimi dohodki. Pri tem pa je izrednega pomena selektivni pristop do posameznih dejavnosti, med tem ko se ne morejo spreminjati: realni obseg višine dajatev ter kriteriji in merila za ugotavljanje upravičenosti do teh dajatev. Letna valorizacija teh pomoči mora zagotavljati posamezniku, da bo njegov dohodek skupno s socialno varstvenimi pomočmi dosegel raven življenjskih stroškov.

Socialna politika je nepogrešljiv sestavni del celovitega družbenoekonomskega razvoja in mora izhajati iz družbenoekonomskega položaja delavcev, ki si z delom in ustvarjanjem dohodka ter na podlagi delitve osebnih dohodkov in uveljavljanja socialistične solidarnosti zagotavljajo socialno varnost.

Eden izmed pogojev za krepitev družbenoekonomskega položaja delavcev in njihovega vpliva na socialno politiko in zagotavljanje socialne varnosti je uspešno uveljavljanje svobodne menjave dela. Kljub prvim rezultatom pa smo še vedno daleč od svobodne menjave dela, kakršna je zasnovana v ustavi in v zakonu o družbenem delu. Zato bi bilo treba poiskati tesnejšo povezavo med zadovoljevanjem potreb, ki so povezane predvsem z osebnim standardom delavca in njegove družine ter njegovim bruto osebnim dohodkom, oziroma omogočiti delavcu pri tem neposrednejše odločanje. Pri tem bi morali biti programi izvajanja socialne politike neposredno vezani na dohodkovne možnosti temeljnih organizacij združenega dela in celotne družbe.

Nadalje je s planskimi dokumenti za to srednjeročno obdobje dogovorjeni sistem solidarnosti in vzajemnosti opredeljen kot eden od bistvenih elementov za zagotavljanje socialne varnosti. Pri tem bo zagotovljen tak mehanizem solidarnostnega združevanja sredstev, da bodo normalno potekali zajamčeni programi, ne glede na različne materialne

možnosti občin, merjene s prispevno stopnjo. Sredstva za zajamčene programe se bodo združevala po enotnih merilih v vseh občinah.

Celoten sistem zagotavljanja socialno varstvenih pomoči pa mora biti naravnano tako, da bo vzpodbujal produktivnost dela in sredstev, kar je tudi osnova za povečanje osebnega in družbenega standarda. Zato bi morali najti oblike motiviranja delavcev za pridobivanje večjega dohodka, ki je materialna osnova za uresničevanje ciljev socialne politike. Odstopanje od načela delitve dohodka po rezultatih dela oziroma izenačevanje osebnih dohodkov delavcev, ne glede na njihov delovni prispevek, slabi zavzetost za boljše delo in gospodarjenje. Posledica tega je, da se ob zviševanju stroškov za življenje stopnjuje tudi pritisk na različne oblike družbenih pomoči in se zahtevajo nove oblike pomoči in solidarnosti. Pri tem še vedno ni izdelan enoten sistem, ki bi opredeljeval postopek, merila in kriterije za ugotavljanje upravičenosti do posameznih oblik pomoči.

S predloženim gradivom želimo občanom predstaviti, kako se v občini Krško

uresničujejo temeljne usmeritve socialne politike na posameznih področjih.

Delegati so na skupni seji vseh treh zborov skupščine občine, skupno s skupščino skupnosti socialnega varstva kot četrtim zborom, v juliju 1981 že razpravljali o uresničevanju socialno varstvene politike v občini.

Sprejeto je bilo stališče, da si je treba prizadevati za racionalno porabo sredstev skupne porabe, dosledno izvajati stabilizacijsko politiko, socialnovarstvenih pomoči pa naj bodo deležni tisti, ki to pomoč dejansko potrebujejo. Za to pa je potrebno opredeliti enotne kriterije za zagotavljanje socialnovarstvenih pomoči. Pri ugotavljanju upravičenosti do socialnovarstvenih pomoči se morajo aktivno vključevati osnovne organizacije sindikatov v delovnih organizacijah ter krajevne konference SZDL v krajevnih skupnostih.

Zaradi celovitosti pregleda upravičenosti do socialnovarstvene pomoči je potrebno uvesti ustrezno evidenco. Posebej so zbori poudarili potrebo po učinkovitejšemu delovanju delegacij v posameznih interesnih skupnostih, njihovi medsebojni povezanosti in sodelovanju.

ANALIZA ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV V OKVIRU POSAMEZNIH INTERESNIH SKUPNOSTI OBČINE KRŠKO

I. SKUPNOST SOCIALNEGA VARSTVA

Po zakonu o skupnostih socialnega varstva se socialno varstvo uresničuje z izboljševanjem in izenačevanjem razmer s tem, da delovni ljudje in občani s svojim delom ter na temeljih vzajemnosti in solidarnosti premagujejo razlike, ki izvirajo iz materialnih nerazvitosti in drugih neenakih možnosti za življenje in delo ter onemogočajo in odpravljajo socialne razlike, ki ne izvirajo iz uporabe načela delitve po delu.

Delovni ljudje in občani zadovoljujejo svoje osebne in skupne potrebe ter interese po socialnem varstvu tako, da oblikujejo in uresničujejo program socialnega varstva v TOZD, KS in SIS in se povezujejo v skupnosti socialnega varstva zaradi oblikovanja in usklajevanja celovite politike socialnega varstva kot bistvene sestavine socialne varnosti.

Tako so Skupnost socialnega skrbstva Krško, Skupnost otroškega varstva Krško, Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja — enota Krško, Skupnost za zaposlovanje Krško in Samoupravna stanovanjska skupnost Krško sprejele Samoupravni sporazum o ustanovitvi Skupnosti socialnega varstva Krško v februarju 1981.

Dogovorjeno je bilo, da v Skupnosti socialnega varstva delovni ljudje in občani oblikujejo in spremljajo uresničevanje politike na področju socialnega varstva, usklajujejo programe dela na posameznih področjih socialnega varstva, socialnovarstvene elemente za samoupravne sporazume o temeljih planov, osnove in merila za posamezne socialnovarstvene pravice, usklajujejo in oblikujejo osnove in merila za uresničevanje solidarnosti in vzajemnosti ter zagotavljajo enakopravno odločanje s pristojnimi zbori Skupščine občine Krško. V Skupnosti socialnega

varstva se usklajujejo tudi deli programov, ki se nanašajo na socialno varstvo ter osnove in merila za posamezne pravice, ki imajo socialnovarstveni pomen in se delovni ljudje in občani o njih dogovarjajo v občinskih samoupravnih interesnih skupnostih, ki niso ustanoviteljice.

Skupnost socialnega varstva upravlja skupščina skupnosti. Skupščino skupnosti tvorijo delegati, ki jih po načelu enake zastopanosti izvajalcev in uporabnikov delegirajo skupščine ustanoviteljic. Za izvrševanje skupnih nalog ter za izvrševanje sprejetih sklepov so oblikovani stalni organi skupščine skupnosti:

- koordinacijski odbor za vprašanje socialne varnosti borcev,
- komisija za vprašanja socialne varnosti invalidov,
- komisija za usklajevanje programov socialnega varstva,
- koordinacijski odbor za romska vprašanja.

Z delovnim načrtom je Skupnost social-

nega varstva določila kot poglavitne usmeritve:

- obravnavanje in usklajevanje socialnovarstvenih programov posameznih skupnosti v smislu zagotavljanja socialnovarstvenih programov ter socialnovarstvenih pravic delovnim ljudem in občanom, kot jih opredeljujejo Ustava SFRJ in SRS, sistemski zakoni s področja socialnega in zdravstvenega varstva ter drugi družbeni samoupravno dogovorjeni in sprejeti dokumenti;

- vključevanje v izvajanje celotne socialnovarstvene politike;

- uveljavljanje delegatskih odnosov in samoupravnih razmerij na področju socialnega varstva.

V letih od ustanovitve Skupnosti socialnega varstva — to je od 1981 dalje — sta bila aktivna predvsem koordinacijski odbor za vprašanja socialne varnosti borcev in koordinacijski odbor za romska vprašanja. Manj pa se je uveljavljala skupnost socialnega varstva kot povezovalno in koordinacijsko telo vseh tistih področij družbenih dejavnosti, ki zagotavljajo v okviru svojih programov najrazličnejše oblike družbenih pomoči.

II. SKUPNOST OTROŠKEGA VARSTVA

1. VZGOJA IN VARSTVO OTROK

V dokumentih smo zapisali, da temeljijo programi družbene skrbi za otroke na zagotavljanju pogojev za otrokov zdrav in normalen razvoj.

S Samoupravnim sporazumom o temeljih plana za obdobje 1981—1985 se je skupnost opredelila, da bodo uporabniki in izvajalci z neposredno svobodno menjava dela zagotavljali pogoje za vključevanje čim večjega števila otrok v organizirano družbeno vzgojo, bodisi v redne ali skrajšane vzgojne programe.

Vzgojnovarstvena dejavnost poteka v naslednjih vzgojnovarstvenih organizacijah:

	oddelkov	otrok
Brestanica	3	72
Koprivnica	1 (MŠ)	19
Kostanjevica	3	74
Krško	20	434
Leskovec	9	213
Podbočje	2	40
Raka	2	57
Senovo	4	99
SKUPAJ:	44	1008

V občini Krško je bilo v letu 1982 2490 predšolskih otrok, starih od 8 mesecev do 6 let, od teh je bilo 1008 otrok ali 41% vključenih v vzgojnovarstvene ustanove. Otroci, stari od 4 do 5 let, ki niso bili vključeni v dnevno varstvo in pripravo na šolo, so bili vključeni v 80-urni vzgojni program.

Do sedaj ni bilo odklanjanja otrok pri sprejemu v vrtec. Narašča pa interes za vključevanje otrok do 3 let starosti.

Odbor za planiranje in svobodno menjava dela pri Skupnosti otroškega varstva Krško je v zvezi s problematiko vzgoje in varstva predlagal skupščini, da sprejme naslednje usmeritve:

a) Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja je nujno razvijati vse oblike vzgoje in varstva predšolskih otrok.

b) Skladno s sprejeto politiko preusmerjanja družbenodenarnih pomoči v funkcionalne oblike je nujno nadaljevati z razvijanjem skrajšanih programov priprave na šolo in vključevanjem otrok iz socialno ogroženega in vzgojno zamejenega okolja v organizirane oblike vzgoje in varstva otrok v vrtcih.

c) S prehodom od materialnih pomoči družinam na funkcionalne oblike, kot je subvencioniranje varstva in prehrane predšolskih otrok v vrtcih, bi dosegli večji interes za te oblike varstva, hkrati pa bi razne oblike vzgoje zagotovili večjemu številu otrok.

č) V vzgojne programe je potrebno vključiti otroke predvsem od 4 leta dalje ter povečati število ur tega programa.

2. DENARNE POMOČI OTROKOM

Denarne pomoči (nekdanji otroški dodatek) je socialnovarstvena pomoč, ki jo skupnost zagotavlja za vzdrževanje otrok družinam, ki z lastnim delom oziroma dohodki niso sposobne pokrivati minimalnih življenjskih stroškov za otroke.

a) Denarne pomoči do 1. 5. 1983:

Mesečni dohodek na družinskega člana v din	Višina denarne pomoči v din
do 2900	1200
2900 do 3700	850
3700 do 4200	450

- denarna pomoč otrokom iz kmečkih in drugih družin, ki pomoč nujno potrebujejo — 450 din na mesec,
- povečane denarne pomoči:
- otrokom, ki imajo edinega hranilca — 200 din na mesec,
- otrokom, ki so telesno ali duševno prizadeti — 400 din na mesec.

b) Denarne pomoči od 1. 5. 1983 dalje:

Mesečni dohodek na družinskega člana v din	Višina denarne pomoči v din
do 3900	1350
3900 do 4200	950
4200 do 4700	450

- denarne pomoči otrokom iz kmečkih družin, ki pomoč nujno potrebujejo — 500 din na mesec,
- povečane denarne pomoči:
- otrokom, ki imajo edinega hranilca — 300 din na mesec,
- otrokom, ki so telesno ali duševno prizadeti — 500 din na mesec.

Preglednica o upravičencih do denarne pomoči za otroke delavcev, delovnih ljudi in upokoencev:

Leto	DENARNE POMOČI			POVEČANE DENARNE POMOČI				
	št. upravičencev	indeks	št. otrok	indeks	št. otrok EH	indeks	TTDP otrok	indeks
1980	2381	100	4887	100	178	100	59	100
1981	1948	82	4070	83	161	90	78	132
1982	1582	66	3473	71	202	113	84	142

Preglednica o upravičencih do denarne pomoči za otroke iz kmečkih družin in družin brez dohodka:

1980	196	100	397	100	33	100	9	100
1981	184	94	378	95	36	109	9	100
1982	174	89	368	93	37	112	10	111

(EH = edini hranilec, TTDP = trajno telesno ali duševno prizadeti)

S prenosom denarnih pomoči na občinske skupnosti otroškega varstva smo v letu 1981 začeli uveljavljati selektivnost pri odločanju o upravičenosti do denarnih pomoči otrokom. Selektivnost se kaže predvsem v tem, da za delavce v OZD dajejo mnenje o socialnem položaju družine organizacije združenega dela, za druge delovne ljudi in občane pa krajevne skupnosti. Pri odločanju o upravičenosti do denarnih pomoči otrokom si v skupnosti otroškega varstva prizadevamo odločati po svobodnem preudarku v komisijah za družbeno denarne pomoči.

Usmeritve socialne politike, ki so zastavljene v Samoupravnem sporazumu o skupnih izhodiščih za zagotavljanje socialne varnosti občanov v obdobju 1981 — 85, predvidevajo v otroškem varstvu preoblikovanje družbeno denarnih pomoči v funkcionalne oblike. To je bilo dogovorjeno tudi na 3. konferenci Zveze sindikatov Slovenije. Skupščina Skupnosti otroškega varstva Krško je ta izhodišča sprejela na seji decembra 1982.

Skupščina Skupnosti otroškega varstva Krško bo na seji 26. 5. 1983 razpravljala in sklepala o konkretnih osnovah in merilih.

Cilj osnov in meril vseh teh sprememb so:

1. Da bi bil v socialno šibkih družinah v prvi vrsti zaščiten otrok tako, da bodo tudi pri tem otroku že na začetku življenjske poti zagotovljene možnosti za nadaljnjo rast in razvoj.

2. Vsakemu predšolskemu otroku bo potrebno zagotoviti organiziran vzgojni program, in sicer:

a) V rednih oddelkih vrtcev za tiste otroke, ki potrebujejo tudi varstvo. Varstvo in prehrano za otroke staršev z nižjimi osebnimi dohodki bi plačevali v celoti ali delno iz sredstev za denarne pomoči, starši z višjimi osebnimi dohodki pa bi plačevali te stroške v celoti sami. Merilo naj bi bili mesečni dohodek na družinskega člana in vsakoletni izračun življenjskih stroškov delavca in otroka v SR Sloveniji. Za otroke torej, ki so v rednem varstvu v vzgojnovarstvenih organizacijah, se denarne pomoči preusmerijo za plačevanje stroškov v teh ustanovah.

b) Za otroke, ki niso v vrtcih, ostane

sistem izplačila denarnih pomoči nespremenjen. Skupnost otroškega varstva pa je dolžna postopno uvajati razširjene oblike vzgojnih programov za te otroke.

To je preusmerjanje denarnih pomoči v funkcionalne oblike. Predlog je, da k tej obliki pristopimo 1. 9. 1983 v naši občini in da je leto 1983 ter po potrebi leto 1984 prehodno obdobje k novim oblikam.

Ker je subvencija prehrane in varstva otrok v vzgojno varstvenih zavodih ena od oblik socialne pomoči; jo bo potrebno evidentirati na kartonu skupne evidence ter uvesti enotne obrazce SP — 1 tudi za določitev višine oskrbnine v vrtcih.

3. NADOMESTILO OSEBNEGA DOHODKA ZA PORODNIŠKI DOPUST

Nadomestila osebnega dohodka za porodniški dopust se vsakoletno usklajuje z rastjo osebnih dohodkov na podlagi sklepa Skupnosti otroškega varstva Slovenije. Nadomestilo ne more biti višje kot osebni dohodek delavca, če bi delal, in ne nižje, kot znaša najmanjši osebni dohodek v SR.

Z uveljavitvijo Samoupravnega sporazuma o pravicah in obveznostih kmetov v zvezi z ureditvijo pravic do porodniškega dopusta (sprejet je bil marca 1982) je tudi kmečka proizvajalka — združena kmetica, tako kot delavka — upravičenka do porodniškega dopusta.

Osnova za plačevanje prispevkov in za nadomestilo posebnega dohodka za porodniški dopust je najmanjši osebni dohodek oziroma življenjski stroški na delavca, ki ga v skladu z zakonom o zamenjavi osebne dohodka in izplačevanju osebnih dohodkov v organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo, ugotovi Zavod SR Slovenije za statistiko (od 1. 5. 1982 — 6.700 din, s 1. 9. 1982 pa 7.390 din).

Združeni kmetje združujejo sredstva za to pravico združenih kmetov vzajemno in solidarno.

Združena kmetica lahko koristi pravice do porodniškega dopusta v primeru, da kmetijska zadruga, v kateri združuje delo, pristopi k samoupravnemu sporazumu.

III. SKUPNOST SOCIALNEGA SKRBTVA

Socialno skrbstvo je v zakonu opredeljeno kot dejavnost posebnega družbenega pomena, ki vsebuje aktivnosti, s katerimi uresničujemo socialno varnost delovnih ljudi in občanov. Temelji na izhodišču, da je treba posamezniku in skupinam zagotoviti najnujnejše življenjske in delovne pogoje.

Skupnost zagotavlja naslednje oblike socialnovarstvenih pomoči:

1. DENARNE POMOČI:
 - stalna denarna pomoč kot edini ali dopolnilni vir sredstev za preživljanje,
 - dodatek za pomoč in postrežbo,
 - denarna pomoč družini,
 - začasna denarna pomoč,
 - enkratna denarna pomoč;
2. DOPLAČILO ALI PLAČILO STROŠKOV OSKRBE ZA ODRASLE OBČANE V SPLOŠNIH IN POSEBNIH SOCIALNIH ZAVODIH;
3. DOPLAČILO ALI PLAČILO STROŠKOV OSKRBE V VZGOJNOVARSTVENIH ZAVODIH IN V ZAVODIH ZA VARSTVO IN DELOVNO USPOSABLJANJE MLADOLETNIH OTROK;
4. DODATEK ZA DROBNE OSEBNE IZDATKE (ŽEPNINE) OBČANOM, KI SO V OSKRBI V SOCIALNIH ZAVODIH ALI V DRUGI DRUŽINI;
5. DOPLAČILO ALI PLAČILO STROŠKOV OSKRBE ZA ODRASLE OBČANE V OSKRBI V DRUGI DRUŽINI;
6. PLAČILO REJNINE ZA MLADOLETNE OTROKE.

Oblike socialnovarstvenih pomoči, pogoje za uveljavitev pravice ter obveznosti in odgovornosti, ki jih imajo prejemniki, določa Pravilnik o družbenih materialnih pomočeh, ki ga je sprejela skupščina Skupnosti socialnega skrbstva Krško.

1. DENARNE POMOČI:

— Stalne denarne pomoči — edini vir sredstev za preživljanje:

Do teh denarnih pomoči so upravičeni občani, ki so brez sredstev za življenje ter niso sposobni za pridobitno delo zaradi starosti ali invalidnosti ter nimajo nikogar, ki bi jih bil po zakonu ali na kakšni drugi pravni osnovi dolžan preživljati, torej občani, ki jim preživljanje ni omogočeno na noben drug način.

V letu 1982 je bila dogovorjena višina te oblike pomoči 3.900 din. Ta višina je bila enotno dogovorjena v SR Sloveniji in je pogojevala pridobivanje sredstev iz naslova solidarnosti. V občini Krško smo se dogovorili za višino teh pomoči 4.100 din. Zaradi hitre rasti življenjskih stroškov je Skupnost socialnega skrbstva med letom izvedla izredno povišanje na 4.300 din od 1. 9. 1982 dalje. V letošnjem letu je višina teh pomoči dogovorjena na 4.600 din.

Povprečno število ujemalcev družbene denarne pomoči — edini vir v letu 1982 je bilo 115.

— Stalne denarne pomoči — dopolnilni vir sredstev za preživljanje:

Do te oblike pomoči so upravičeni občani, ki nimajo dovolj lastnih sredstev za preživljanje in so socialno ogroženi.

Povprečna višina te pomoči je v letu 1982 znašala 2.150 din, posameznim upravičencem se je priznavala v višini razlike med ugotovljenimi dohodki in višino družbene denarne pomoči — edini vir.

Skladno s povišanjem družbenih denarnih pomoči — edini vir je bilo zaradi povišanja življenjskih stroškov izvedeno med letom izredno povišanje pomoči, ki

predstavljajo dopolnilni vir, v povprečju za 4% od 1. 9. 1982 dalje.

V letu 1982 je družbeno denarno pomoč-dopolnilni vir prejelo 190 upravičencev.

— Dodatek za pomoč in postrežbo:

Invalidnim osebam, ki potrebujejo tujo nego in pomoč, zagotavlja Skupnost socialnega skrbstva dodatek za pomoč in postrežbo ob pogojih in v višini, ki jo priznava SPIZ.

V letu 1982 je bila višina tega dodatka za upravičence, ki potrebujejo pomoč in postrežbo pri opravljanju vseh življenjskih opravil, 3.502 din in so ga prejeli 3 upravičenci. Za upravičence, ki potrebujejo pomoč pri večini življenjskih opravil, je znašala 2.222 din in je ta dodatek prejelo 14 upravičencev.

— Denarna pomoč družini:

To obliko denarne pomoči je v letu 1982 prejelo 28 družin, ogroženih zaradi številnosti ali zaradi bolezni in invalidnosti družinskih članov.

Pri teh oblikah pomoči smo se v večji meri posluževali funkcionalnih oblik pomoči v obliki plačila stroškov za prehrano otrok v šoli ali vzgojnovarstveni ustanovi ter za plačilo stroškov letovanja in zimovanja socialno ogroženih otrok.

V letu 1982 je Skupnost socialnega skrbstva izvedla usklajevanje preživetja za 315 otrok, ki žive samo z enim roditeljem. Valorizacijski količnik je bil 36% in je predstavljal srednjo vrednost med ugotovljenim porastom življenjskih stroškov in osebnih dohodkov, z namenom, da se povišanje življenjskih stroškov enakovredno porazdeli med oba roditelja.

— Začasna denarna pomoč:

Začasna denarna pomoč se dodeli občanom, ki so začasno nesposobni za delo ali ostanejo brez nujsih sredstev za preživljanje ter je pri njih pričakovati, da bo prišlo do spremembe okoliščin in jim pomoč ne bo več potrebna. Začasna družbena pomoč se dodeli za obdobje do 6 mesecev, izjemoma pa se lahko podaljša največ za nadaljnjih 6 mesecev.

V letu 1982 je začasno denarno pomoč prejelo 7 občanov.

— Enkratna denarna pomoč:

Ta oblika pomoči se priznava osebam za premostitev trenutnih gmočnih težav zaradi smrti v družini, bolezni, nesreče, elementarnih nezgod, osebam v težkem gmočnem položaju zaradičasne nezaposlenosti in ob odpustu s prestajanja zaporne kazni.

V letu 1982 je enkratno pomoč prejelo 346 občanov. Od teh več kot polovica v obliki funkcionalne pomoči za nabavo ožimnice, kurjave, plačila stanarine, električne energije ter 24 rejenčkov za nakup oblačil in obutev (obliki novoletnih paketov).

2. PLAČILO IN DOPLAČILO STROŠKOV OSKRBE ZA ODRASLE OBČANE V SOCIALNIH ZAVODIH:

Občani, ki zaradi starosti, bolezni ali drugih razlogov ne morejo ali ne želijo živeti sami ali v družini, lahko koristijo oskrbo v socialnih zavodih. Do družbene materialne pomoči v obliki delnega ali celotnega plačila oskrbnih stroškov so občani upravičeni ob pogojih, ki veljajo za pridobitev pravice do stalne družbene denarne pomoči.

Z dograditvijo domov upokojencev v

Posavju — v Krškem, Sevnici in v Brežicah — s povprečno zmogljivostjo po 85 postelj, smo nekaj časa pokrivali potrebe po tovrstni družbeni pomoči. Že v letu 1982 pa se je izkazalo, da so kapacitete domov premajhne, ne zadostujejo predvsem za tiste občane, ki so omejeni v gibanju zaradi bolezni ali invalidnosti in za tiste občane, ki po končanem bolnišničnem zdravljenju nimajo zagotovljene ustrezne domače nege in oskrbe.

Poleg nudenja oskrbe svojim varovancem in organizacije domskega življenja naj bi se domovi razvijali tako, da bi postali centri skrbi za ostarele občane in organizirali dejavnosti tudi izven doma.

Ostarelim občanom, omejenim v svojem gibanju, bi morali nuditi pomoč pri opravljanju osnovnih življenjskih opravil v njihovem domačem okolju, ta cilj je nujno potrebno uresničevati tudi v stanovanjski izgradnji, s tem pa bi omogočila starejšim občanom možnost življenja znotraj ustrezno organiziranih stanovanjskih soselek.

V letu 1982 je bilo iz občine Krško v splošnih in posebnih socialnih zavodih v SR Sloveniji skupno 145 oskrbovancev, od teh 18 samoplačnikov, 62 oskrbovancev, za katere je Skupnost doplačala k oskrbnim stroškom ter 66 oskrbovancev, za katere je Skupnost plačevala oskrbne stroške v celoti.

3. DOPLAČILO IN PLAČILO STROŠKOV V VZGOJNO VARSTVENIH ZAVODIH IN V ZAVODIH ZA VARSTVO IN DELOVNO USPOSABLJANJE MLADOLETNIH OTROK:

Mladoletni občani so vključeni v zavode za usposabljanje zaradi svoje invalidnosti, zaradi katere potrebujejo posebno obravnavo. V vzgojne zavode so vključeni tisti mladoletniki, katerim je zaradi vedenjske motenosti ukrep oddaje v vzgojni zavod izreklo sodišče ali skrbstveni organ socialnega skrbstva. Starši prispevajo k oskrbnini skladno s svojimi možnostmi.

V zavodih za usposabljanje je bilo v letu 1982 23 otrok in mladoletnikov, v vzgojnih zavodih pa 5 mladoletnikov.

4. DODATEK ZA DROBNE OSEBNE IZDATKE (ŽEPNINE) OBČANOM, KI SO V OSKRBI V SOCIALNIH ZAVODIH ALI V DRUGI DRUŽINI:

Žepnina je namenjena oskrbovalcem v socialnih zavodih in osebam v drugih družinah za drobne osebne izdatke. Zaradi neenotnosti višine teh denarnih pomoči v SR Sloveniji je bil v letu 1982 sprejet Samoupravni sporazum o enotnih merilih za oblikovanje denarnega dodatka oskrbovancem v socialnih zavodih v SR Sloveniji. Po tem samoupravnem sporazumu je višina denarne pomoči 500 din mesečno in je enotna za vse oskrbovance v socialnih zavodih v SR Sloveniji.

5. DOPLAČILO IN PLAČILO STROŠKOV OSKRBE ZA ODRASLE OBČANE V OSKRBI V DRUGI DRUŽINI:

Odrasli občani, ki ne morejo živeti sami ali pri svojcih ter so v oskrbi v tuji družini, imajo pravico do celotnega ali delnega plačila stroškov oskrbe v tuji družini.

V letu 1982 je to obliko pomoči prejelo še 8 upravičencev. Opazno je upadanje števila varstvenih družin, ki bi bile pripravljene sprejeti v svojo oskrbo ostarelega človeka.

6. PLAČILO REJNINE ZA MLADOLETNE OTROKE:

Rejništvo je oblika varstva mladoletnih otrok, ki nimajo svoje družine, za katere starši ne skrbijo ali je v okolju, v katerem žive, ogrožen njihov telesni in duševni razvoj. Rejnik otroka varuje, ga neguje in vzgaja in zato prejema rejnino.

Osnove in merila za določanje višine rejnine vsebuje Samoupravni sporazum o skupnih osnovah in merilih za določanje višine rejnine in o plačevanju rejnine. Rejnina vsebuje povračilo materialnih izdatkov za oskrbo otroka in plačilo za delo rejnikov. Samoupravni sporazum določa, da se rejnina vsako leto povzbuje skladno z rastjo OD in življenjskih stroškov.

V letu 1982 je bilo v rejniških družinah 30 rejencev v rejniških družinah, zaradi usposabljanja pa 5 rejencev.

Višina povprečnih rejin in v letu 1982 je znašala:

- za rejenčke v starosti od 2 do 6 let — 4.170 din,
 - za rejenčke v starosti od 6 do 14 let — 5.058 din,
 - za rejenčke nad 14 let — 5.119 din.
- Dodatek za rejenčke, motene v telesnem in duševnem razvoju je znašal — 3.400 din.

Kljub prizadevanjem za pridobitev novih rejniških družin upada zanimanje za rejništvo, po drugi strani pa raste število otrok, ki jih starši grobo zanemarjajo in je ogrožen njihov razvoj.

S priznanjem rejništva kot samostojne poklicne dejavnosti je bil na tem področju dosežen velik napredek, nujno pa je ustreznejše materialno vrednotenje rejništva ter skupna usklajena akcija za pridobitev novih rejniških družin.

O pravici do raznih oblik socialno-varstvenih pomoči pri Skupnosti socialnega skrbstva odločata Svet za varstvo otrok in družine in Svet za varstvo odraslih. Osnova za odločanje po ustreznem pravilniku so dejansko ugotovljene socialno-ekonomske razmere posameznikov in družin ter ugotovljeni življenjski stroški.

Ta dva organa Skupnosti socialnega skrbstva odločata tudi o prispevkih zavezancev, in sicer po prosti presoji, saj ni izdelanih enotnih kriterijev za določanje teh prispevkov. Socialne komisije v krajevnih skupnostih se različno vključujejo v postopke za ugotavljanje upravičenosti do socialnovarstvenih pomoči in določanje prispevkov zavezancev.

ROMSKA PROBLEMATIKA

Zbori občinske skupščine so v juliju 1981 sprejeli sklep o oblikovanju Družbenega dogovora o reševanju romske problematike, ki naj bi zagotovil celotno reševanje te problematike ter v reševanju vključil vse družbene dejavnike, ki naj bi usklajeno reševali to problematiko na podlagi sprejetih dolgoročnih in kratkoročnih programov. Pri IS je bila imenovana tudi komisija za romska vprašanja za spremljanje izvajanja družbenega dogovora. Program socializacije Romov še ne daje zadovoljivih rezultatov, ker so ostale nerealizirane nekatere programske naloge, ki prvenstveno vplivajo na reševanje romske problematike in s tem povzročajo vrsto negativnih učinkov:

- še vedno je nerešeno vprašanje lokacij in lokacijske dokumentacije za romska naselja;
- prepočasni poteka socializacija Ro-

mov in njihovo vključevanje v delo in družbenopolitično življenje v Krajevnih skupnostih, kjer živijo.

V občini živi v štirih naseljih 150 Romov. Socialno-ekonomski položaj Romov je zelo slab. Njihove stanovanjske razmere so zelo slabe. Žive v zasilnih barakah in pod šotori. Pri zaposlovanju Romov so delovne organizacije pokazale premalo posluha; tako sta bila ob koncu leta 1982 zaposlena le še dva Roma.

Večji uspeh je bil dosežen pri šolanju in vključevanju romskih otrok v vzgojno-varstveno ustanovo. V šolskem letu 1982/83 je v šolo vključenih 31 otrok, v vzgojnovarstveni oddelki pa 11 otrok.

Tečaj za opismenjevanje odraslih je vključilo 5 Romov.

CENTER ZA SOCIALNO DELO

Skupščina Skupnosti socialnega skrbstva je skladno z določbami Zakona o socialnem skrbstvu sprejela sklep o ustanovitvi Centra za socialno delo, to je enovite organizacije združenega dela, v kateri naj se organizirajo izvajalci socialnoskrbstvenih storitev. Center za socialno delo je bil ustanovljen 1. 4. 1982 in nadaljuje delo oddelka za splošne zadeve in družbene službe pri Skupščini občine Krško oziroma Strokovne službe Skupnosti socialnega skrbstva, ki je ta dela opravljala od leta 1975. Nove naloge, ki so jih na področju socialnega skrbstva določili različni zakoni, so zahtevale tudi ustrezno krepitev strokovne službe, na področju zakonskega predzakonskega in družinskega svetovanja pa poleg socialnih delavcev tudi zaposlitev drugih profilov (psiholog) ter pritegnitev zunanjih sodelavcev.

Dejavnost Centra za socialno delo je opravljanje preventivnega in kurativnega strokovnega dela na področju:

- varstva otrok in družine,
- varstva odraslih,
- varstva otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ter varstva odraslih invalidnih oseb.

V sklopu Centra za socialno delo delujeta Zakonska svetovalnica in Delavnica za delo pod posebnimi pogoji, ki nudi varstvo zmerno in teže prizadetim odraslim občanom. Varstvo teh oseb obsega zaposlovanje s primernimi enostavnimi opravili ter pedagoško, psihološko in socialno obravnavo v cilju ohranjanje njihovih sposobnosti v skrbi zase ter

zagotavljanje njihove socialne varnosti.

Pri Centru za socialno delo je zaposleno 14 delavcev, od teh je 8 socialnih delavcev, psiholog, specialni pedagog, delovni terapevt, 3 delavci pa opravljajo finančno, administrativno in tehnično službo.

Center za socialno delo bo širil svojo dejavnost skladno z razvojem in možnostmi gospodarstva v občini. Postal naj bi izvajalec in koordinator izvajanja širše socialne politike, ki bo morala resnično služiti delovnemu človeku.

Razvoj Delavnice mora biti načrtovan tako, da bo varovancem nudila stalno varnost. S tem bo omogočila vključitev najbolj oddaljenim in tistim, ki nimajo več svoje družine. To pomanjkljivost začasno premoščamo z vključevanjem varovancev v Dom upokoencev.

ENOTNA SKUPNA EVIDENCA PREJEMNIKOV SOCIALNO VARSTVENIH POMOČI

Enotna skupna evidenca prejemnikov socialno varstvenih pomoči predstavlja pregled nad družinami, ki prejemajo kakršno koli družbeno pomoč ali so zanjo zaprosile, ter nad dejanskim materialnim stanjem in socialnimi razmerami. Takšna evidenca, ki upošteva socialne razmere družine, osvetljena s stališča delovnega okolja, v katerem občani živijo in delajo, in njihovega življenjskega okolja (sodelovanje krajevnih skupnosti) je podlaga za odločanje o socialnovarstvenih pravicah. Po sklepu skupščine Skupnosti socialnega varstva Slovenije bi bilo potrebno s skupno evidenco pričeti že v letu 1982.

V občini Krško je nujno čimprej pristopiti k uvedbi enotne evidence. Skupnost socialnega varstva je zadolžena za pripravo ustreznega samoupravnega sporazuma o skupni evidenci, h kateremu morajo pristopiti vse skupnosti, ki se bodo v enotno evidenco vključevale. Enotno evidenco naj bi po dosedanjih usmeritvah izvajal Center za socialno delo, pri čemer pa je potrebno razrešiti kadrovske in prostorske težave ter način financiranja.

V razpravi sta republiški delovni zasnovi Samoupravnega sporazuma o postopku uveljavljanja socialnovarstvenih pomoči in Samoupravnega sporazuma o osnovah in merilih za socialnovarstvene pomoči in za prispevke zavezancev k socialnovarstvenim storitvam.

IV. ZAGOTAVLJANJE SOCIALNE VARNOSTI BORCEM NOV

Eden pomembnih elementov socialne politike je vsekakor zagotavljanje socialne varnosti borcem NOV.

V prvih povojnih letih to področje ni bilo širše razvito zaradi majhnega števila zahtev za socialno oziroma materialno pomoč. Večina borcev NOV je bila sorazmerno mladih in v delovnem razmerju.

S staranjem borcev, zaradi njihovega vse večjega upokojevanja in slabšanja zdravstvenega stanja pa so se pokazale potrebe po družbeni pomoči borcem.

Družbena pomoč je med drugim zagotovljena s podeljevanjem priznavalnin in varstvenega dodatka.

V občini Krško je bil sprejet prvi odlok o priznavalninah v letu 1963. Pri določanju teh priznavalnin je bil v večji meri upoštevan prispevek borca med NOB in je bila priznavalnina bolj denarno priznanje za-

služnejšim borcem. V letu 1965 je bilo v naši občini 40 takih upravičencev. Razvojne oblike občinskih priznavalnin v posameznih občinah pa so bile tako različne, da so terjale družbeno akcijo za poenotenje ureditve na območju republike. Zato je bil v letu 1977 sprejet družbeni dogovor v SRS in na podlagi tega občinski odlok o družbeni skrbi za udeležence NOB in drugih vojn ter za njihove družinske člane.

Pravico do priznavalnine imajo udeleženci NOV, katerim je čas od vstopa v NOV pa do 15. 5. 1945 dvojno všteti v pokojninsko dobo, in izjemoma tudi tisti udeleženci, katerim je čas enojno všteti v pokojninsko dobo, borci za severno mejo in slovenski vojni dobrovoljci. Priznavalnine so stalne, občasne in enkratne. Materialno stanje za priznavalnine je opredeljeno s premoženjskim censusom,

ki ga predstavlja vsakokratni mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov. Pri tem se upoštevajo osebi dohodek iz zaposlitve, pokojnina, varstveni dodatek in 40% katastrski dohodek. Z ozirom na razvoj kmetijstva bi bilo potrebno nekoliko bolj natančno opredeliti dohodek kmetov z usmerjenim gospodarstvom. Znano je, da katastrski dohodek že dalj časa ne kaže dejanske slike premoženjskega stanja. Zato ta vrsta upravičencev ni v enakopravnem položaju s tistimi, kjer so izkazani vsi dohodki.

Trenutno imamo 355 upravičencev do priznavalnin. Takšno število upravičencev (340—360) je konstantno že od leta 1977 — po sprejetju družbenega dogovora. V letu 1982 smo izplačali za priznavalnino 9.080.000 din. Najnižja priznavalnina je znašala 1.156 din, najvišja 7.160 din in povprečna 2.542 din.

Od 355 upravičencev je 200 kmetov, 131 upokojevc, 4 zaposleni, 3 z drugimi dohodki in 17 brez dohodkov in premoženja.

Letno podelimo cca 50 enkratnih priznavalnin za ožimnice in za pomoč pri kritju pogrebniških stroškov.

Stalno priznavalnino prejemajo vsi borci, ki so zanjo zaprosili, seveda, če izpolnjujejo pogoje odloka.

Sredstva za priznavalnino zagotavlja občinska skupščina v svojem proračunu.

Z republiškim zakonom o starostnem zavarovanju kmetov je bilo vprašanje materialnega položaja kmetov borcev NOV (s priznanim posebnim dobo pred 9. 9. 1943) sistemsko urejeno z varstvenim dodatkom k starostni pokojnini. Polni varstveni dodatek je enak razliki med mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov in starostno pokojnino (kmečko). Do varstvenega dodatka so upravičeni socialno ogroženi kmetje — to so tisti, katerih dohodek na družinskega člana ne presega mejnega zneska najnižjih pokojninskih prejemkov. Sredstva zagotavlja republika v svojem proračunu. O višini odloča koordinacijski odbor pri Skupnosti socialnega varstva.

V naši občini imamo 48 upravičencev varstvenega dodatka. Noben zahtevek za varstveni dodatek ni bil zavrnjen. Pri večini upravičencev je višina varstvenega dodatka na zgornji meji dovoljenosti.

Posebno družbeno varstvo uživajo vojaški invalidi, udeleženci družinske invalidnine in civilni invalidi vojne. Socialna varnost jim je zagotovljena na podlagi republiških zakonov — z invalidskim dodatkom in z dodatno denarno pomočjo. Sredstva zagotavlja republika v svojem proračunu. Materialno stanje je opredeljeno s premoženjskim cenazusom, ki ga predstavlja mejni znesek najnižjih pokojninskih prejemkov.

Invalidski dodatek prejema 47 vojaških invalidov in 68 udeležencev družinske invalidnine, dodatno denarno pomoč pa prejema 27 civilnih invalidov vojne. V letu 1982 smo izplačali za invalidski dodatek 8.766.424 din, za dodatno denarno pomoč pa 999.247 din.

Socialna varnost je zagotovljena tudi družinskimi članom osebe v obvezni vojaški službi, če nimajo takih dohodkov, ki bi presegali mesečni znesek zajemčenega osebnega dohodka na družinskega člana. Oskrbnina je razlika med zajemčenim osebnim dohodkom in dohodkom na družinskega člana ter se poveča za 50% za vsakega souživalca.

V letu 1982 smo porabili iz občinskega proračuna za oskrbnine 619.234 din.

V. SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE

Zaposlovanje, zlasti mladih strokovnih kadrov in invalidnih oseb, zagotavljanje socialne varnosti brezposelnim osebam in štipendiranje postajajo iz leta v leto vse pomembnejše naloge področja socialne politike.

Občinska resolucija o družbenoekonomskem razvoju občine je predvidevala, da se bo v letu 1982 zaposlenost v družbenem sektorju povečala za 1,6%, a je bila ob koncu leta močno presežena — znašala je 2,3%. To pa pomeni, da je bilo leta 1982 v poprečju zaposlenih v

družbenem sektorju 228 oseb več kot v letu 1981.

Število zaposlenih je najbolj poraslo v negospodarstvu za 2,5%, na področju gospodarskih dejavnosti za 2,2%, v privatnem sektorju pa se je zaposlenost celo zmanjšala za 10%.

Kljub realizirani visoki stopnji rasti zaposlovanja se brezposelnost ni zmanjšala.

O tem pričajo podatki o izrednem porastu poprečnega števila iskalcev zaposlitve glede na preteklo leto, o čemer govore tudi podatki v spodnji tabeli:

brezposelni	ozek profil	širok profil	profil tehnik	profil inženir	profil dipl. ing.	skupaj
0 1981	147	33	20	1	2	203
0 1982	164	57	31	3	1	257
indeks	111,6	172,7	155	300	50	126,6

Največje povečanje brezposelnih je zaslediti pri širokem profilu in profilu tehnik. Pri teh je problem najti ustrezno zaposlitev za prodajalce, gimnazijske maturante, medicinske sestre in ekonomske tehnike.

Precej se je povečal tudi delež oseb, ki iščejo prvo zaposlitev in je tako koncem decembra znašal 38,6%, minimalno pa je porasel delež oseb, starih do 26 let.

Na osnovi poprečnega števila brezposelnih oseb ugotavljamo, da je znašala relativna stopnja brezposelnosti v letu 1982, ki pomeni razmerje med poprečnim številom brezposelnih in poprečnim številom zaposlenih v občini, 2,4%, kar je za 0,5% več kot v preteklem letu.

Ob upoštevanju zaostrenih pogojev zaposlovanja predvidevamo tudi za naslednje leto porast nezaposlenosti, relativna stopnja brezposelnosti pa naj bi se gibala okoli 2,7%.

Med iskanci zaposlitve smo pri obravnavi posvečali posebno pozornost iskalcem prve zaposlitve ter upravičencem do denarnih nadomestil oziroma pomoči s ciljem, da se ti čimprej zaposlijo.

Kljub velikim naporom pri iskanju zaposlitve je v letu 1982 prejelo pomoč 122 oseb oziroma 33 poprečno mesečno. Zaradi predvidenega povečanja števila brezposelnih ocenjujemo, da bomo v letu 1983 poprečno mesečno imeli opraviti z okoli 50 upravičenci do denarnega nadomestila oziroma pomoči.

Vzrokov naraščanja brezposelnosti je prav gotovo več; med najpomembnejše je šteti:

- manjše število javljenih potreb po delavcih,
- delovna invalidnost,
- mentalna prizadetost in ostale zdravstvene težave,
- telesne okvare,
- alkoholizem,
- slabe delovne navade in nagnjenost k fluktuaciji ter
- tudi starost in neodslužen vojaški rok.

Pri zaposlovanju invalidnih oseb ne beležimo v letu 1982 večjih uspehov. Komisija I. stopnje za ugotavljanje lastnosti invalida je sicer obravnavala 6 primerov težjih invalidnih oseb, vendar pa je ocenila, da so vsi za delo nesposobni, zato smo reševanje njihovih zadev odstopili Skupnosti socialnega skrbstva.

Več uspeha beležimo pri zaposlovanju učencev, ki so končali OŠ s prilagojenim programom; ti so se namreč brez posebnih obravnav na komisiji in preko usposabljanja na delovnem mestu vključili v zaposlitev.

V krški občini je pereča tudi problematika Romov in njihovega vključevanja v delo. V sodelovanju s Komisijo za romska vprašanja pri SO Krško in Skupnostjo socialnega skrbstva iščemo možnosti za njihovo zaposlitev preko ustreznega usposabljanja. Kljub naporom pa na tem področju ni večjih uspehov.

Pomemben element dolgoročnega načrtovanja potreb po kadrih in socialne politike je tudi kadrovske štipendiranje. Ugotavljamo, da število razpisanih kadrovskih štipendij upada; še bolj je zaskrbljujoča njihova struktura.

V letu 1982 je tako prejelo kadrovske štipendije okoli 520 učencev, dijakov in študentov, ravno toliko pa štipendijo iz združenih sredstev.

Za šolsko leto 1983/84, ki je pred nami, so OZD razpisale 303 kadrovske štipendije, kar je številčno ugodnejše kot predvideva Samoupravni sporazum o načrtih zaposlovanja za leto 1983.

Manj ugodna pa je kvalifikacijska struktura razpisanih štipendij, saj predstavljajo štipendije do vključno IV. stopnje strokovne izobrazbe še vedno precejšen delež — kar 82%.

Iz povedanega je razvidno, da so tudi na tem področju socialne politike doseženi pozitivni premiki; ob tem pa ne moremo mimo problemov, tako tistih, ki se porajajo vsakodnevno, kot tistih, ki so odprti in pereči že daljše obdobje. Samoupravnemu dogovarjanju bo potrebno posvečati vso pozornost.

VI. OBČINSKA ZDRAVSTVENA SKUPNOST

Z združevanjem sredstev v Občinski zdravstveni skupnosti si delavci v združenem delu in drugi delovni ljudje in občani zagotavljajo pravice do zdravstvenih storitev ter pravice do socialne varnosti. Celovitost pravic do zdravstvenega varstva obsega:

- zagotovljeni obseg pravic do zdravstvenih storitev po Zakonu o zdravstvenem varstvu,

- dodatni obseg pravic do zdravstvenih storitev, dogovorjen s Samoupravnim sporazumom o temeljih plana OZS Krško za obdobje 1981 — 1985,

- obseg pravic do socialne varnosti.

Hkrati se s sredstvi, združenimi v Občinski zdravstveni skupnosti, zagotavlja tudi izpolnjevanje drugih nalog in interesov v okviru Občinske in Medobčinske zdravstvene skupnosti ter Zdravstvene skupnosti Slovenije.

Pravice do socialne varnosti obsegajo:

- nadomestilo osebnega dohodka ob začasni zadržanosti z dela zaradi bolezni ter nege in spremstva obolelega družinskega člana,

- povračilo potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenega varstva,

- posmrtnine,

- pogrebne.

Do denarnega nadomestila osebnega dohodka je upravičen delavec, ki je začasno zadržan z dela zaradi medicinskih preiskav, bolezni ali poškodbe, transplatacije živega tkiva ali organov v korist druge osebe, dajanja krvi, nege obolelega družinskega člana ter izolacije ali spremljanja, ki jo odredi zdravnik.

V primeru odsotnosti z dela zaradi bolezni, ki je krajša od 30 dni, prejme delavec nadomestilo osebnega dohodka neposredno iz sredstev organizacije združenega dela, kjer združuje delo. V primeru odsotnosti z dela zaradi bolniškega staleža, ki je daljši od 30 dni, zaradi nege in spremstva obolelega družinskega člana, zaradi transplatacije živega tkiva ali organov v korist druge osebe ter zaradi dajanja krvi izplača nadomestilo osebnega dohodka Občinska zdravstvena skupnost iz združenih sredstev.

Odsotnost z dela zaradi bolezenskih vzrokov je v občini Krško višja od republiškega področja in od poprečja dolenske regije. V letu 1982 so bili poprečno vsak dan odsotni z dela 603 delavci ali 4,97% vseh zaposlenih. Zaradi bolniškega staleža, krajšega od 30 dni (ko gre nadomestilo OD neposredno v breme sredstev OZD) pa je bilo poprečno dnevno odsotnih 279 delavcev ali 2,30% vseh zaposlenih.

Pogrebna in posmrtnina znašata po 7.000 dinarjev, za otroke do enega leta starosti po 3.500 dinarjev.

Posmrtnino uveljavlja upravičenec na podlagi poročila o smrti uporabnika in dokazila o preživetju. Pogrebno uveljavljajo upravičenci na podlagi poročila o smrti uporabnika ali družinskega člana, s tem da predložijo zdravstveno izkaznico umrlega ter pismeno izjavo, da so poskrbeli za pogreb in plačali.

Povračilo potnih stroškov uveljavlja upravičenec na podlagi ustrezne listine (ugotovitve zdravnika o zdravstveni utemeljenosti prevoza).

Izplačila nadomestil osebnega dohodka iz sredstev OZS Krško so v letu 1982 znašala 31.017.458 dinarjev ali 10%

sredstev, združenih v OZS Krško. Pogrebne in posmrtnine so znašale 1.774.666 dinarjev ali 0,6% vseh sredstev OZS Krško. Povračila potnih stroškov so znašala 1.784.836 dinarjev ali 0,6% vseh sredstev OZS Krško.

Zadnja uskladitev denarnih nadomestil z rastjo življenjskih stroškov oziroma s porastom osebnih dohodkov je bila opravljena v letu 1981. Zavarovancem, pri katerih je nastopila začasna zadržanost z dela v letu 1981 ali prej, bolniški stalež pa je trajal brez prekinitve več kot 6 mesecev, je bila usklajena osnova za nadomestilo osebnega dohodka z gibanjem osebnih dohodkov v občini. Stroški pogrebne in posmrtnine pa so bili preračunani glede na poprečni čisti osebni dohodek v SRS.

Zaradi nezadostnih sredstev OZS Krško te revalorizacije denarnih nadomestil v letu 1982 ni mogla opraviti. Zakon o zdravstvenem varstvu, ki velja od 1. 1. 1981, je prinesel nekatere novosti. Gre za obseg zagotovljenih pravic, ki je zamenjal dotrdani enotni program zdravstvenega varstva in s tem v zvezi tudi možnost uvajanja doplačil uporabnikov k ceni zdravstvene storitve. Navedeni zakon uveljavlja tudi nekatere drugačne rešitve financiranja zdravstvenih storitev pri preprečevanju, odkrivanju, zdravljenju in rehabilitaciji poklicnih bolezni in nesreč pri delu, spremenjen pa je tudi način zagotavljanja socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom.

Do sedaj so bile usklajene z zakonskimi določili le pravice in obveznosti uporabnikov iz zagotovljenega programa, kar so občinske zdravstvene skupnosti storile s sklenitvijo Samoupravnega sporazuma o skupnih temeljih planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1981 — 1985. Večina drugih določil zakona doslej ni bila uresničena.

Za izvajanje ostalih zakonskih določil sta bila pripravljena dva republiška dokumenta:

- Aneks št. 2 k samoupravnemu sporazumu o skupnih temeljih planov zdravstvenih skupnosti v SR Sloveniji za obdobje 1981 — 1985, ki je bil v obliki predloga sprejet na seji skupščine Zdravstvene skupnosti Slovenije dne 30. marca 1983,

- Samoupravni sporazum o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki je bil v obliki osnutka v razpravi od januarja 1983, v Delegatskem obveščevalcu zdravstvene skupnosti Slovenije št. 35 z dne 6. aprila 1983 pa je objavljeno besedilo predloga tega sporazuma. Sporazum naj bi pričel veljati 1. 1. 1984.

Na osnovi obeh republiških dokumentov je bil pripravljen Aneks št. 2 k Samoupravnemu sporazumu o temeljih plana OZS Krško za obdobje 1981 — 1985, ki je še v razpravi v obliki osnutka (O besedilu predloga tega aneksa bodo predvidoma delegati skupščine OZS Krško razpravljali v maju 1983).

Oba dokumenta Zdravstvene skupnosti Slovenije določata nekatere skupne usmeritve, ki naj bi jih občinske zdravstvene skupnosti uveljavile s spremembami oziroma dopolnitvami svojih samoupravnih sporazumov o temeljih planov. Gre predvsem za uresničitev 49. člena zakona o zdravstvenem varstvu (preprečevanje, odkrivanje, zdravljenje in rehabilitacija poklicnih bolezni in nesreč pri delu) in za

zagotavljanje socialne varnosti v zvezi z zdravstvenim varstvom. Oboje bi si namreč morali delavci zagotoviti s solidarnostjo v organizacijah združenega dela oziroma v zdravstvenih skupnostih le na podlagi dogovorjenih meril. Z uveljavitvijo teh načel se bo zmanjšal obseg sredstev, ki jih združujejo zdravstvene skupnosti na osnovi prispevne stopnje, hkrati s sredstvi pa se prenaša na temeljne organizacije tudi odgovornost za zagotavljanje teh pravic.

Po določitvi samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva bi morali konkretno višino nadomestil osebnega dohodka za čas odsotnosti z dela zaradi bolezni urediti v organizacijah združenega dela, saj naj bi sporazum določal le najnižja možna nadomestila, ki predstavljajo hkrati eno izmed meril za medsebojne solidarnostne odnose med organizacijami združenega dela znotraj Občinske zdravstvene skupnosti.

Kar zadeva predlagane višine nadomestila, osnutek sporazuma izhaja iz dogovorjenih izhodišč socialne politike v SR Sloveniji. Predlagano je, da je za krajšo odsotnost z dela nadomestilo nižje, za daljšo pa višje.

V Samoupravnem sporazumu o uresničevanju zdravstvenega varstva so pred nekatere spremembe o doplačilih uporabnikov k ceni zdravstvenih storitev. Spremembe so usklajene z določili Zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zdravstvenem varstvu; podrobneje so določena nekatera merila za nadaljnje oprostitve obveznosti plačila participacije glede na gmotni položaj uporabnikov. Predlagani zneski participacije so približno na ravni že veljavnih in valoriziranih participacij. Doplačila so tudi vnaprej predvidena za iste oblike zdravstvenega varstva kot doslej, s tem da je na novo predlagana participacija (z določeno omejitvijo) za opravljene storitve v bolnišničnem in specialistično-ambulantnem zdravljenju. Predlagana participacija in oblike storitev, pri katerih naj bi jo uvedli, je v skladu z razvojnimi usmeritvami zdravstvenega varstva. Zato so predlagane najnižje participacije v osnovni zdravstveni dejavnosti oziroma naj jih sploh ne bi bilo pri zdravljenju na domu. Nekoliko višja naj bi bila participacija pri zdravljenju, pri specialistično-ambulantnem zdravljenju ter zdravljenju in bolnišničnem zdravljenju. Prav tako naj bi bila participacija višja za obiske pri zdravnikih v nočnem času. Celotni sistem doplačil uporabnikov k stroškom zdravstvenih storitev pa je zasnovan tako, da uporabniki z najslabšim gmotnim položajem ne bi ničesar prispevali, oziroma tako, da gmotni položaj občana ne bi bil ovira pri uveljavljanju pravic do potrebne zdravstvene storitve.

V samoupravnem sporazumu so nakazane tudi rešitve, ki zadevajo uresničitev stališč delegatskih skupščin o uvajanju standardizacije storitev kot individualne pravice uporabnikov. Ta pojem standarda temelji na 28. členu Zakona o skupnih osnovah svobodne menjave dela. Skladno z določili tega zakona bi morali uporabniki pokrivati razliko v ceni, če bi na svojo željo uveljavljali pravice po drugačnem postopku, kot je za SR Slovenijo dogovorjen s Samoupravnim sporazumom o postopku in načinu uveljavljanja pravic, če bi zahtevali boljše (nestandardni) material ali pa bi zahtevali opravljanje storitev po drugačnih normativih, kot so bili dogovorjeni v zdravstveni skupnosti.

Ta obveznost naj bi veljala za vse uporabnike ne glede na zakonska določila o oprostitvi posameznih kategorij plačila prispevka k stroškom za zdravstvene storitve. S tem naj bi zagotovili doslednejše spoštovanje strokovno utemeljenih in samoupravno dogovorjenih postopkov in

pogojev za uveljavljanje pravic oziroma drugačno vedenje posameznikov sankcionirali z določenimi materialnimi posledicami. Takšna ureditev naj bi zagotovila smotrnejšo uporabo sredstev za zdravstveno varstvo, ne da bi ogrozili zdravje prebivalstva.

nino in je socialno ogrožen.

Po zakonu o starostnem zavarovanju kmetov odloča o varstvenem dodatku kmetu — borcu NOV koordinacijski odbor pri Občinski skupnosti socialnega varstva. Ta ugotavlja upravičenost posameznega zahtevka, prav tako pa odloča tudi o višini varstvenega dodatka za posameznika glede na socialno ogroženost.

VII. SKUPNOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

1. VARSTVENI DODATEK

se zagotavlja upokojencem z najnižjimi pokojninami. Ta dajatev je v pokojninskem sistemu tudi edina oblika čiste socialno varstvene pravice, na katero vpliva premoženjsko stanje upokojenca.

Od 1. 1. 1982 dalje, odkar je v veljavi nov status Skupnosti PIZ, se v skupne dohodke upoštevajo vsi dohodki upokojenca in članov njegovega gospodinjstva, premoženjski cenzus pa je precej višji kot prejšnja leta, saj znaša na upokojenca in vsakega člana gospodinjstva po sklepu skupščine SPIZ v letu 1982 67.320 din, v letu 1983 po 85.953 din.

2. VARSTVENI DODATEK KMETOV—BORCEV NOV

V letu 1979 so bile z novelo Zakona o starostnem zavarovanju kmetov sprejete

za kmete-borce NOV nove ugodnosti — pravica do izjemnega priznanja starostne pokojnine kmetom — borcem NOV ne glede na starost, če je to potrebno glede na splošno zdravstveno stanje in delovno zmožnost kmeta borca NOV in če je socialno ogrožen (drugače je starostna meja za kmete-borce NOV 60 let). Vdova, čeprav sama ni borec NOV, lahko pridobi pravico do kmečke pokojnine z izpolnitvijo 60 let starosti.

Novela je uveljavila tudi valorizacijo zneska varstvenega dodatka kmetom borcem NOV, ki se povečuje vsako leto tako, kot se povečuje razlika med mejnim zneskom najnižjih pokojninskih prejemkov in starostno pokojnino kmetov.

Varstveni dodatek prejema tisti borec NOV, ki ima priznano posebno dobo v dvojnem trajanju pred 9. 9. 1943, je star 60 let, ima priznano starostno kmečko pokoj-

3. ZAJAMČENA POKOJNINA

Pooblastilo, izhajajoče iz zveznega zakona, da pridobi zavarovanec, ki izpolni pogoje za starostno pokojnino, pravico do najnižjega zneska pokojnine, izpeljuje osnutek zakona na dva načina — do zajamčene pokojnine je upravičen: — vsak upokojenec, ki je uveljavil pravico do pokojnine s pokojninsko dobo 40 let (moški) oziroma 35 let (ženske) ter

— tisti invalidski upokojenec, katerega invalidnost je posledica poškodbe pri delu ali poklicne bolezni. Znesek zajamčene pokojnine naj bi določila skupnost, zakon pa naj bi določal le spodnjo mejo. Ta pokojnina ne more biti nižja od 55% povprečnega osebnega dohodka vseh delavcev, zaposlenih v SR Sloveniji v preteklem letu. Če bo predlagana norma sprejeta, bo zajamčena pokojnina od 1. julija 1983 dalje znašala najmanj 7.900,75 din.

POVPREČNI ZNESKI IN ŠTEVILO UŽIVALCEV POKOJNIN IN VARSTVENEGA DODATKA V OBČINI KRŠKO ZA MESEČ MAJ 1983

a) DELAVCI	Povprečni znesek pok. z var. dod.	Pok. brez var. dod.	Varstveni dodatek	Št. užival. pokojnine	Varstveni dodatek
STAROSTNI	11.451,65	11.315,38	1.544,81	1.213	107
INVALIDSKI	9.347,91	9.097,61	1.485,58	825	139
DRUŽINSKI	7.485,91	6.997,32	1.728,48	987	279
SKUPAJ:	9.583,96	9.301,63	1.626,74	3.025	525

b) KMETJE	Splošni predpisi	Posebni predpisi	Varstveni dodatek	Splošni predpisi	Posebni predpisi	Skupaj	Varstveni dodatek	Preužit-karji
STAROSTNA POK.	3.573,49	4.251,25	3.559,88	825	8	833	36	—
DRUŽIN. POKOJ.	3.580,00	3.580,00	3.162,14	149	1	150	7	—
SKUPAJ:	3.574,48	4.176,66	3.495,13	974	9	983	43	18

VIII. SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST

V letu 1982 je odbor za solidarnost v stanovanjskem gospodarstvu pri Samoupravni stanovanjski skupnosti občine Krško na svojih sejah obravnaval vloge prosilcev za delno nadomestitev stanarine in vloge za stanovanja, zgrajena iz sredstev solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu.

V letu 1982 je na Samoupravno stanovanjsko skupnost občine Krško prispelo 135 zahtevkov za delno nadomestitev stanarine. 112 prosilcev, ki so izpolnjevali pogoje iz pravilnika, je bila odobrena subvencija stanarine. Med letom, ko se je povečala stanarina za 12%, je bila subvencija odobrena še 5 prosilcem.

Subvencionirani del stanarin v letu 1982 je znašal 601.251,95 din. Z namenom, da bi zavarovali življenjski stan-

dard občanov z nizkimi osebnimi dohodki ter dogradili sistem socialne varnosti, je odbor predlagal sprejetje novega pravilnika za delno nadomeščanje stanarin, saj je potreba po delni nadomestitvi stanarine v času, ko prehajamo na ekonomske stanarine, toliko večja. Novi sistem subvencioniranja naj bi zagotovil višjo usbvencijo predvsem tistim imetnikom stanovanjske pravice, ki imajo nizke osebne dohodke in živijo v boljših stanovanjih z višjo stanarino.

Na podlagi prednostne liste prosilcev za stanovanja, zgrajena s sredstvi solidarnosti iz leta 1981, je bilo v letu 1982 prosilcem dodeljenih še 11 stanovanj v novozgrajenih blokih in 4 stanovanja v adaptiranem objektu. Pri dodelitvi stanovanj je moralo lastno udeležbo plačati 11

prosilcev v skupnem znesku 301.300,65 din; plačali so jo pred vselitvijo. V letu 1981 je bil objavljen VII. natečaj za dodelitev solidarnostnih stanovanj, na katerega se je prijavilo 75 prosilcev. Glede na to, da pravilnik za dodeljevanje teh stanovanj ni bil v skladu z Družbenim dogovorom o skupnih osnovah za zagotavljanje in usklajevanje samoupravnih družbenih odnosov na področju stanovanjskega gospodarstva v SRS, saj so bili v pravilniku določeni milejši pogoji, ki so zajeli večji obseg prosilcev, je potrebno pravilnik uskladiti in natečaj, s spremenjenimi pogoji, ponovno objaviti. Na podlagi le-tega bo sestavljena prednostna lista, po kateri se bodo dodeljevala solidarnostna stanovanja v občini Krško.

IX. OBČINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

V prvih dveh letih tekočega srednjeročnega obdobja so se v občini Krško bistveno spremenile možnosti razporejanja dohodka v primerjavi s predvidevanji ob pripravi srednjeročnih planskih dokumentov. To pa seveda vpliva tudi na možnosti razporejanja dohodka za različne potrebe družbene reprodukcije in s tem na oblikovanje sredstev za skupno porabo, kamor štejemo tudi sredstva za potrebe vzgoje in izobraževanja. Kljub temu da so se zmanjšale razvojne možnosti na področju vzgoje in izobraževanja, pa spremenjene razmere ne terjajo sprememb, kar zadeva **prednostne cilje in naloge, pač pa veliko več prizadevanj za njihovo uresničitve.**

Ugotavljamo, da se pojavljajo vedno večji razkoraki med družbenimi potrebami in zahtevami ter materialnimi možnostmi združenega dela za izvajanje teh potreb. Pri izvajanju programa vzgoje in izobraževanja kot sestavnega dela družbene reprodukcije in socialne varnosti ljudi, moramo upoštevati ukrepe za usklajitev porabe z materialnimi možnostmi. Ukrepi za usklajitev porabe so prizadeli delavce v vzgoji in izobraževanju ter dogovorjene programe Občinske izobraževalne skupnosti, v katere sodi tudi sofinanciranje prehrane učencev in sofinanciranje učbenikov.

Na temelju Zakona o svobodni menjavi dela in 22. ter 92. člena Zakona o združenem delu in na temelju meril in enotnih standardov ter temeljev plana OIS za srednjeročno obdobje sprejema skupščina Občinske izobraževalne skupnosti Krško vsako leto merila o pogojih in kriterijih svobodne menjave dela v osnovnem izobraževanju. V merilih se priznavajo šolam sredstva za organiziranje prehrane, in sicer sredstva za kuharice, ki pripravljajo malice in kosila (po normativu na oddelek OŠ 0,13 kuharice, COŠ 0,19 kuharice). Poleg tega OIS prispeva za šolsko prehrano sredstva na učence. V letu 1983 bo OIS zagotavljala 300 din za šolsko malico na učenca vsem šolam, za kosila vsem šolam, ki jih pripravljajo, 200 din na učenca in posebni dodatek za kosilo po 1000 din na učenca v celodnevni

osnovni šoli. V ceno oddelka osnovne šole se vključuje tudi normativ za vodjo šolske prehrane.

Občinska izobraževalna skupnost Krško je podpisnik družbenega dogovora o organizirani preskrbi osnovnih in srednjih šol z učbeniki. Preskrba z učbeniki postaja obvezni program šole in pomeni korak k skupnim prizadevanjem za trajno sistemsko rešitev družbeno pomembnih vprašanj na področju preskrbe z učbeniki. Starši učencev prispevajo le 25% od nabavne cene posameznega učbenika za obrabnino. Občinska izobraževalna skupnost bo prispevala v letu 1983 200 din na učenca za nabavo učbenikov.

Iz navedenega sledi, da OIS Krško zagotavlja sredstva za socialne programe vzgojnoizobraževalnih organizacij po enotnih merilih na oddelek oziroma število učencev in ne glede na socialno strukturo učencev na šolah. Od pristojnih komisij na šolah, ki jih vodijo socialni delavci, je odvisna razporeditev sredstev, s katerimi šole razpolagajo.

Osnovna šola se na samoupravnih temeljih vsebinsko in organizacijsko povezuje kot celodnevna vzgojnoizobraževalna organizacija, ki je neposredno povezana s svojim družbenim okoljem. Obseg in vsebino svojega dela razširja tako, da uresničuje svojo vzgojnoizobraževalno in drugo dejavnost kot družbeno, kulturno središče v krajevni skupnosti. S svojim delovanjem se vključuje v prizadevanja delovnih ljudi in občanov za socialni in kulturni razvoj svojega okolja.

Skladno s celovitim pristopom k družbeni skrbi za otroke bo potrebno v okviru materialnih možnosti **še naprej širiti celodnevno in podaljšano bivanje v šolah**, z dopolnjevanjem meril zagotavljati socialno varstvo učencev ne glede na to, katero osnovno šolo obiskujejo **organizirati prosti čas šolskih otrok** (letovanja), preventivno vedenjskih motenj in tako zagotoviti približno enake možnosti za življenje in vsestranski razvoj osebnosti. Nujno potrebno je povezovanje samoupravnih interesnih skupnosti z organizacijami združenega dela in krajevnimi skupnostmi.

X. DRUŽBENE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA

1. OBČINSKA ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE

Nepogrešljiv dejavnik pri izvajanju socialne politike v občini je tudi Občinska zveza prijateljev mladine Krško s svojimi društvi, ki so organizirana v krajevnih skupnostih.

Društva prijateljev mladine in Občinska zveza prijateljev mladine veliko prispevajo pri organizaciji letovanj. Vsak otrok v občini laž ko letuje. SIS (Skupnost otroškega sveta, Občinska izobraževalna skupnost, Občinska zdravstvena skupnost in Skupnost socialnega skrbstva) in sindikalne organizacije prispevajo za regres socialno prizadetih otrok.

Društva organizirajo akcije za zbiranje zelenjave, sadja in drugih prehranskih artiklov za izboljšanje in pocenitev prehrane. Članstvo ZPM je zelo dobro poučeno o socialni strukturi občanov na svojem območju in še posebej otrok, zato jim ni težko soodločati o pridobitvi socialnih pravic.

Letno letuje v Nerezinah od 600 do 700 otrok; letos jih bo preko 800. Odločujočo vlogo imajo pri organizaciji letovanj in šole v naravi tudi šolski kolektivi.

Vsi skupaj stremimo, da je čimveč otrok deležnih družbeno organiziranih letovanj. Pri izbiri otrok za letovanje upoštevamo kriterij: prednost imajo zdravstveno ogroženi (predlaga zdravstveni kader), sledijo socialno-zdravstveno ogroženi in nato ostali. O regresih za socialno kategorijo odločajo posebne komisije pri šolah in DPM.

Da letovanja uspevajo v tako širokem obsegu, je odvisno od prostovoljnega dela aktivistov in podpore širše družbene skupnosti.

2. OBČINSKA ORGANIZACIJA RDEČEGA KRIŽA

Dejavnost organizacije Rdečega križa kot sestavnega dela frontne organizacije socialističnih sil zajema na področju ure-

snicevanja socialne politike v občini Krško naloge:

1. razvijanje vseh oblik individualne in kolektivne solidarnosti:

- zbiranje surovin v socialne namene,
- zbiranje obleke, obutve, posteljnine in drugih darovanih predmetov, ki tistim, ki so te pomoči potrebni, predstavljajo veliko materialno vrednost,
- delovne akcije s področja higienizacije in varstva narave;

2. usposabljanje aktivov RK za delo na področju uresničevanja socialne politike:

- nudenje neposredne pomoči ostarelim in invalidom,
- nega bolnika in poškodovanca na domu; za to dejavnost je že usposobljenih 33 aktivistov;

3. solidarnostno humanitarne akcije:

- zbiranje materialne in denarne pomoči ob naravnih nesrečah,
- zbiranje denarnih sredstev v socialne namene;

4. vzgojno-izobraževalna dejavnost mladine:

- pomoč varovancem, ki so v varstvu mladih članov RK,
- pomoč bolnim sošolcem,
- obiski pri ostarelih občanah ob novem letu, 8. marcu in tednu Rdečega križa;

5. vključevanje v akcije boja proti kajenju, alkoholizmu in narkomaniji;

6. sodelovanje s strokovno službo Centra za socialno delo pri reševanju problematike Romov:

- delitev v občini zbrane obleke, obutve in posteljnine romskih družinam.

7. Krvodajalstvo je najbolj humana in solidarna pomoč, saj zagotavlja varnost slehernemu človeku ne glede na njegov socialni položaj. Okoli 1850 prostovoljnih, brezplačnih krvodajalcev v naši občini zagotavlja s svojo solidarnostjo varnost vsem, ki kri potrebujejo. Organizacija Rdečega križa bo skupaj z organizacijami sindikata stalno razvijala doseženo stopnjo na področju krvodajalstva.

Organizacija Rdečega križa občine Krško bo tudi v bodoče uresničevala splošni družbeni interes za izboljšanje zdravstvenega varstva, socialne blaginje, humanih odnosov med ljudmi in medsebojne solidarnosti.

3. DRUŠTVO ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIM OBČINE KRŠKO

Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Krško deluje na področju skrbi za duševno prizadete in si prizadeva za razvoj družbene skrbi na vseh področjih varstva, vzgoje, usposabljanja, zaposlovanja in socialne varnosti duševno prizadetih.

Društvo aktivno sodeluje z osnovno šolo s prilagojenim programom (pomoč pri organizaciji šole v naravi, pomoč pri iskanju zaposlitve absolventov šole ipd.). Bilo je tudi glavni pobudnik in skupaj s Skupnostjo socialnega skrbstva sestanovitelj Delavnice za delo pod posebnimi pogoji, s katero tudi sedaj tesno in živo sodeluje (letovanje, kooperantska dela, lastni program, svetovanje). Prav tako so s pomočjo društva pri osnovni šoli s prilagojenim programom ustanovili oddelek za delovno usposabljanje, kamor je vključenih 5 zmerno in teže duševno prizadetih otrok.

Zelo aktivno so se člani društva vključili tudi v javno razpravo o osnutku Zakona o

pokojninskem in invalidskem zavarovanju. Želeli smo vključiti v sistem pokojninsko-invalidskega zavarovanja tudi zmerno in teže duševno prizadete osebe in jim tako zagotoviti status invalida in pravico do zajamčene pokojnine (sodelovali smo na vseh razpravah po KS, OZD in SIS).

Naše društvo sodeluje z vsemi družbeno političnimi organizacijami, samoupravnimi skupnostmi ter socialno humanitarnimi organizacijami.

Pred nami pa je še vrsta nalog, ki jih moramo v prihodnjih letih realizirati. Ugotavljamo, da je za otroke z motnjami v razvoju v predšolskem obdobju premalo poskrbljeno. Pomembno je pravočasno odkrivanje teh otrok ter strokovna in celotna obravnava že v predšolskem obdobju. Tako deluje od januarja 1982 pri Zdravstvenem domu Ambulanta za različne otroke. Za njen razvoj in nemoteno delo je nujna ustrezna kadrovska zasedba. Otroke mora obravnavati strokovni team (zdravnik, psiholog, specialni pedagog, fizioterapevt), le za večje primere pa bi se posluževali strokovnjakov in ustanov v večjih središčih.

Skupaj s Skupnostjo otroškega varstva, Skupnostjo socialnega skrbstva, Občinsko zdravstveno skupnostjo in Občinsko izobraževalno skupnostjo si prizadevamo tudi za ustanovitev razvojnega oddelka pri vzgojnovarstveni ustanovi in mobilne ortopedagoške službe na terenu.

UGOTOVITVE

1. V sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah so neizogibne omejitve; domačo porabo naj bi omejili do meje sredstev, ki so na razpolago in ki letos zaostajajo za ustvarjenim dohodkom. Tendence, da bi proizvodnja stagnirala, poslabšuje tak položaj. Rezultati restriktivnih ukrepov se kažejo v zmanjšanju domače porabe in v olajšanju zunanje likvidnosti, pa tudi v kopičenju problemov v socialnem razvoju: padajo realni osebni dohodki, motivacija za proizvodnjo in ustvarjalno delo se zmanjšuje, izostankov z dela je vedno več, možnosti za zaposlovanje manj, ogrožena je delitev po delu. Precejšen del delavcev in njihovih družin je prišlo v položaj, ko s svojim osebnim dohodkom ne pokrivajo najnujnejših življenjskih potreb.

— Dosledno bo potrebno uveljaviti spoznanje, da je mogoče socialne in materialne cilje ter socialno varnost urediti le na podlagi dela, ne da bi bilo porušeno razmerje med rezultati dela in realnim osebnim dohodkom. Delo je osnova, iz katere izhajajo vse pravice in obveznosti, tudi tiste, ki se zagotavljajo po načelu vzajemnosti in solidarnosti. Ohraniti moramo pridobitve dosedanjega razvoja v višini z zakonom določenih pravic, ki so družbeno in ekonomsko upravičene.

— Bistvenega pomena je omogočiti delavcem v OZD ter delovnim ljudem in občanom v krajevnih skupnostih neposredno odločanje o uvedbi prispevkov za posamezne skupne potrebe ter o višini teh prispevkov. Nujno je, da se o programnih samoupravno sporazumevajo uporabniki ter izvajalci storitev v okviru realnih možnosti. Pri tem pa bodo morali predlagati, kaj je moč zmanjšati v delovnih programih, ne da bi pri tem trpela kakovost in obseg storitev v družbenih dejavnostih.

— Pomembno mesto v vseh teh prizadevanjih imajo oblike prostovoljnega dela in solidarne odgovornosti. Te oblike dopolnjujejo funkcijo družbenih dejavnosti in se izražajo v vzgojni in izobraževalni dejavnosti v pomoči ostarelim in bolnim ljudem (sosedska pomoč), v boju proti alkoholizmu, proti mladoletnem prestopništvu, uživanju mamil. Za vzpodbujanje teh dejavnosti imajo pomembno vlogo krajevnih skupnosti, ki v SZDL in Sindikatih združujejo celotno družbeno, politično in društveno aktivnost v smislu humaniziranja življenjskih razmer.

— Socialno varstvo je pravica vsakega posameznika do določenih oblik družbenega varstva in pomoči, kadar jo potrebuje. Cilj socialnega varstva je predvsem **v preventivi**, to je v uveljavljanju vsebine in metod, ki bodo dajale prednost odpravljanju vzrokov za nastajanje socialnih problemov ter zagotavljanju minimalne

socialne varnosti posameznikom in družinam, ki si je ne morejo zagotoviti zaradi objektivnih okoliščin. Potrebno si bo dosledno prizadevati, da bo sistem socialnih korektivov predvsem stimuliral vaskega posameznika za boljše delo ter da si s socialnimi dajatvami nihče ne bo mogel ustvarjati boljšega položaja, kot če bi delal.

— Skupnost socialnega varstva mora v občini Krško pridobiti mesto, ki ji gre po ustavi, in v veliko večji meri kot doslej predstavljati mesto, v katerem se bo krojila politika socialne varnosti v občini.

2. Kot pozitivno ugotovitev povzemamo, da postopno poleg Skupnosti socialnega skrbstva tudi ostale skupnosti v občini odpravljajo avtomatizem pri odločanju in odločajo o posameznih pravicah na osnovi dejanskega stanja. Ob tem ugotavljamo, da OZD in občani v KS še premalo aktivno sodelujejo pri ugotavljanju konkretnih življenjskih razmer delavcev in občanov in pri odločanju.

3. Proces preoblikovanja denarnih pomoči v funkcionalne oblike (plačilo prehrane, oskrbnin v vrtih, plačilo obleke in obutve) se je pričel predvsem v Skupnosti otroškega varstva in Skupnosti socialnega skrbstva. Postopoma ga je potrebno nadaljevati in ga izpolnjevati.

4. V postopku za poenotenje osnov in meril za posamezne socialnovarstvene pomoči in za prispevke zavezancev ter postopka za njihovo uveljavljanje, ki ga je pričela republiška skupnost socialnega varstva, je pri pripravi samoupravnih sorazumov nujno aktivno sodelovanje vseh udeležencev.

5. Uvesti je potrebno enotno skupno evidenco prejemnikov vseh oblik socialnovarstvenih pomoči v občini. Nalogo bo izvajal Center za socialno delo, za kar je potrebno zagotoviti ustrezne pogoje. Z uvedbo enotne skupne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči v občini je povezana tudi avtomatska obdelava te evidence.

6. Skupnost socialnega varstva mora okrepiti svojo vlogo in se uveljaviti kot mesto za usklajevanje in spremljanje celovite socialne politike ter kot enakopravni zbor občinske skupščine. Okrepiti se mora medsebojno sodelovanje Skupnosti socialnega varstva in družbenopolitičnih organizacij pri obravnavanju vprašanj socialne varnosti.

7. Osnova za sprejemanje odločitev v delegatskih skupščinah so ustrezno pripravljena gradiva, ki naj bodo osnova za oblikovanje socialne politike. Iz tega izhaja potreba po racionalno organizirani skupni strokovni službi SIS v občini.

8. Na področju družbenega varstva otrok in družine:

a) Skupnost otroškega varstva bo

vsem predšolskim otrokom zagotovila organiziran vzgojni program, in sicer:

— v rednih oddelkih vrtcev za tiste otroke, ki potrebujejo tudi varstvo, s tem da bo — na podlagi ugotovljenih življenjskih stroškov na družinskega člana — varstvo in prehrano otrok staršev z nižjimi OD Skupnost otroškega varstva v celoti ali delno plačevala iz sredstev za denarne pomoči.

— razširjene oblike vzgojnih programov za otroke, ki niso v rednem varstvu (80 urni program za 4-letne otroke).

b) S sredstvi za vzgojnovarstveno dejavnost bo Skupnost otroškega varstva zagotovila obsežnejše vzgojne programe za vse predšolske otroke. Prednost bodo imeli programi za starejše otroke, zlasti programi priprave na osnovno šolo.

c) Skladno s celovitim pristopom k družbeni skrbi za otroke bo potrebno širiti celodnevno in podaljšano bivanje v šolah, urejeno prehrano učencev osnovnih šol in srednješolske mladine, brezplačno zagotavljanje učbenikov in organizirano preživljanje prostega časa (letovanje, šola v naravi).

d) Pri štipendiranju učencev in študentov bo potrebno v večji meri upoštevati potrebe združenega dela po kadrih in si prizadevati za dvig števila kadrovskih štipendij.

e) Vzgoja in izobraževanje v zvezi z načrtovanjem družine in humanejšimi odnosi med spoloma naj se bolj enakopravno vključita v celoten proces vzgoje in izobraževanja, tako da bi zakonska svetovalnica predstavljala le dopolnilno svetovanje pred sklenitvijo zakonske zveze.

f) Stanovanje je eden od bistvenih pogojev za nastanek in razvoj družine. Vzodbujati je potrebno cenejšo gradnjo in preurejanje obstoječih stanovanjskih objektov.

g) Prehod na ekonomske stanarine bo vplival na večje število upravičencev do delne nadomestitve stanarine in s tem tudi na večja potrebna sredstva. Med kriteriji je potrebno izpostaviti družine z več otroki.

9. Na področju družbenega varstva starejših oseb:

a) Osnovni nalogi na tem področju, ki jih je potrebno izvesti, sta sprejema republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in novega statuta skupnosti. S tem bo zaključeno oblikovanje novega sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi ustatnih določil in zakona o združenem delu. S sprejemom obeh aktov bodo zaživele glavne usmeritve novega zveznega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (spremembe v pojmovanju invalidnosti in preostale delovne zmožnosti, doslednejša izpeljava načela minulega

dela in razširitev pokojninskega in invalidskega zavarovanja za kmečko prebivalstvo) in poglobitve novosti republiškega zakona (obvezno zavarovanje individualnih kmetov, prenos odgovornosti in obveznosti na področju invalidskega zavarovanja v primerih preostale zmožnosti za delo na OZD, uvedba zaimenice in predčasne pokojnine, prehod na tekoče usklajevanje pokojnin, izenačitev zakonske in izvenzakonske družinske skupno sti).

b) Varstvo borcev bo potrebno zagotoviti v smislu odloka in družbenega dogovora o družbeni skrbi in stremeti za tem, da se realni obseg pravic ne bo spreminjal. Varstvo naj se zagotavlja v dosedanjih organiziranostih.

c) Občinska kmetijska zemljiška skupnost si mora v sodelovanju s Skupnostjo socialnega skrbstva prizadevati za zagotavljanje socialne varnosti socialno ogroženih ostarelih kmetov na osnovi Zakona o preživninskem varstvu.

d) Pri zagotavljanju denarnih pomoči edinega in dopolnilnega vira občanom brez lastnih sredstev in premoženja bo tudi v bodoče nujno potrebna medsebojna solidarnost med delovnimi ljudmi in občani. Med prejemniki denarnih pomoči ni takih občanov, ki bi neupravičeno prejeli te pomoči, njihov materialni položaj pa se zaostrejuje s padanjem realne višine pomoči v primerjavi z ugotovljenimi življenjskimi stroški. V naslednjih letih bo nujno zagotavljati denarne pomoči v viši-

ni, da bodo dosegale ugotovljene minimalne življenjske stroške.

e) Da bi starostnikom omogočili pogoje za nadaljnje bivanje v domačem okolju, bi bilo nujno potrebno vsaj deloma razvijati dejavnosti, kot so sosedska pomoč, postrežba in nega na domu.

f) Prizadevati si je potrebno za ustrezno organiziranost Doma upokojencev, ki naj bi poleg svoje osnovne dejavnosti — oskrba varovancev, — postal center razvoja drugih oblik dela za zagotavljanje specifičnih potreb starejših občanov.

g) Občinska zdravstvena skupnost mora v dogovoru s skupnostjo socialnega skrbstva razmejiti financiranje zdravstvene nege in oskrbe v Domu upokojencev. Prav tako si mora Samoupravna stanovanjska skupnost prizadevati za uvedbo subvencioniranja stanarin v splošnih socialnih zavodih.

10. Na področju politike zaposlovanja je nujno dosledneje izvajati določila resolucije o družbeno ekonomskem razvoju in načrt zaposlovanja v občini Krško. Prizadevati si je treba za produktivno zaposlovanje ob hkratnem zmanjšanju nezaposlenosti. Prizadevanja skupnosti bodo usmerjena v usposabljanje in zaposlovanje za delo sposobnih Romov.

11. a) Na področju socialne varnosti invalidnih oseb morajo biti aktivnosti organizacij družbenega dela usmerjene v preprečevanje invalidnosti ter usposabljanje in zaposlovanje invalidov.

b) Zagotavljati je potrebno ustrezne pogoje za delovanje in razvoj OŠ s prilagojenim programom in v njenem okviru oddelka za usposabljanje teže prizadetih otrok, pogoje za nemoteno delo (predvsem prostorske) in razvoj Delavnice za delo pod posebnimi pogoji v okviru Centra za socialno delo ter za vključitev odraslih zmerno in teže prizadetih oseb.

c) Skupnost otroškega varstva si mora prizadevati za ustanovitev razvojnega oddelka pri vzgojnovarstvenem zavodu, kamor bodo vključeni telesno ali duševno prizadeti predšolski otroci.

12. K razreševanju problematike Romov je potrebno pristopiti celovito in dolgoročno. V program razreševanja romske problematike se morajo vključiti vsi družbeni dejavniki: od družbenopolitične skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij do krajevnih skupnosti, in sicer v skladu z Družbenim dogovorom o reševanju romske problematike.

13. Na področju organiziranja izvajalcev socialnoskrbstenih storitev je bil z ustanovitvijo Centra za socialno delo v občini dosežen pomemben napredek. Naloga centra je, da razvije nove vsebine in metode dela ter da se čim tesneje poveže z ustreznimi dejavniki v krajevnih skupnostih in OZD. Postati mora center za izvajanje širše socialne politike, obenem pa koordinator vseh drugih dejavnikov na tem področju.

STALIŠČA IN PRIPOROČILA IZVRŠNEGA SVETA SO KRŠKO

Izvršni svet SO Krško je na svoji 29. seji dne 24. 5. 83 obravnaval Poročilo o uresničevanju socialne politike v občini Krško, ki ga je pripravil Komite za družbene dejavnosti SO Krško.

Na osnovi predhodne razprave, ugotovitve, stališč in pobud na seji Komiteja za družbene dejavnosti in Odbora za socialno politiko ter na osnovi razprave na seji Izvršnega sveta predlaga Izvršni svet SO Krško zborom občinske skupščine sprejem naslednjih

STALIŠČA IN PRIPOROČILA na področju izvajanja socialne politike v občini Krško:

1. Samoupravne interesne skupnosti, zveze in združevanja, ki izvajajo posamezne segmente socialne politike, morajo obravnavati Poročilo o izvajanju socialne politike v svojih samoupravnih organih, ugotoviti morajo, kako se vključujejo v izvajanje ter ugotoviti razloge, ki vplivajo na to, da se nekatere naloge slabše ali pa sploh ne izvajajo in tako ne prispevajo k usklajenemu in celovitemu delovanju na tem področju. Pri oblikovanju programov socialne politike se morajo bolj dosledno vključevati v Skupnost socialnega varstva občine Krško, izvajalske organizacije z njihovega delovnega področja pa se morajo pri izvajanju socialne politike tesno povezovati s Centrom za socialno delo.

Rok:

a) Poročilo o izvajanju socialne politike je treba obravnavati do 20. 6. 1983.

b) vključevanje v skupnost socialnega varstva — stalna naloga.

2. Analiza sedanjega stanja uresničevanja socialne politike v občini kaže, daje

socialno varstvo izjemno razvito, da pa ni enotne evidence upravičencev in raznih oblik socialnovarstvenih pomoči, ki jih ti prejema. Zato je potrebno okrepiti vlogo Skupnosti socialnega varstva kot povezovalca in koordinatorja pri kreiranju socialne politike, okrepiti pa se mora tudi funkcija skupščine Skupnosti socialnega varstva kot enakopravnega zbora občinske skupščine. Prav tako se mora okrepiti medsebojno sodelovanje Skupnosti socialnega varstva in družbenopolitičnih organizacij v občini v cilju seznanjanja in enakopravnega obravnavanja vprašanj socialne varnosti.

Rok:

stalna naloga.

3. Uvesti je potrebno enotno evidenco prejemnikov vseh oblik socialnovarstvenih pomoči v občini. Uvedba enotne skupne evidence, ki naj bi pomenila racionalizacijo dosedanjih postopkov, pogosto tudi poenotenje postopkov za priznavanje socialnovarstvenih pomoči in poenotenje osnov in meril za socialnovarstvene pomoči za prispevke zavezanec. Potrebna je aktivna vključitev vseh dejavnikov pri oblikovanju dokumentov za uresničitev te naloge. Proučiti je potrebno možnost uporabe enotnega programa v SR Sloveniji za avtomatsko obdelavo enotne evidence prejemnikov socialnovarstvenih pomoči. Skupnost socialnega varstva mora pripraviti ustrezní samoupravni sporazum o skupni evidenci, h kateremu morajo pristopiti vse skupnosti, ki se bodo v enotno evidenco vključevale. Center za socialno delo pa naj bi bil izvajalec enotne evidence.

Rok: 31. 12. 1983.

4. Center za socialno delo se mora uveljaviti kot izvajalec socialne politike v občini. Njegova naloga je, da razvije nove

vsebine in metode dela ter se čim tesneje poveže v KS in OZD. Postati mora center za izvajanje širše socialne politike ter koordinator vseh drugih izvajalskih dejavnikov tega področja.

Rok: stalna naloga.

5. Potrebno je organizirati skupne strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Krško. Z organizacijo skupnih služb bo Center za socialno delo opravljal še izvajalsko funkcijo, strokovna opravila za vodenje politike. Skupnosti socialnega skrbstva pa bodo opravljale skupne strokovne službe. Izvršni svet SO Krško predlaga zborom skupščine, da za izvedbo te naloge — ob aktivni udeležbi občinskih družbenopolitičnih organizacij — zadolžijo Komite za družbene dejavnosti, ter predsedstva in strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti.

Rok:

a) osnutek organizacije do 30. 11. 1983.

b) izvedba reorganizacije do 30. 6. 1984.

6. V samoupravnih interesnih skupnostih se je treba, poleg nalog, ki izhajajo iz ugotovitev poročila, dogovoriti še za naslednje aktivnosti:

— dosledno uveljavljanje domicilne socialne varnosti, nadaljevanje in izpolnjevanje preoblikovanja denarnih pomoči družinam z otroki v neposredne oblike pomoči (funkcionalne), kot so: varstvo v vzgojno varstvenih organizacijah, družbena prehrana, letovanje in šola otrok v naravi, brezplačni učbeniki in drugo. Pri določanju kriterijev za socialnovarstvene pomoči je potrebno bolj kot doslej upoštevati rast življenjskih stroškov in njihov vpliv na socialni položaj posameznikov in

družin z najnižjimi dohodki;

— nujna je usklajena akcija za pridobivanje rejniških in varstvenih družin ter boljša urejenost materialnega vrednotenja rejništva;

— zagotoviti je potrebno celovito družbeno skrb in pogoje za kompleksno zdravstveno, vzgojno in socialno obravnavo predšolskih invalidnih otrok;

— izdelati je potrebno merila in kriterije za regresiranje prehrane učencev v celodnevni šoli, pri čemer naj bo regres odvisen od ugotovljenih socialno-ekonomskih razmer;

— regresiranje prehrane je nujno zagotoviti tudi srednješolski mladini in študentom na višji in visokih šolah;

— gradijo naj se cenejša solidarnostna stanovanja ob racionalni izrabi obstoječe-

ga stanovanjskega prostora in upoštevanju primernih higienskih in ekoloških pogojev, pri tem naj se tesno povezujejo projektanti, investitorji in gradbena operativna v cilju hitre ureditve osnovnih stanovanjskih razmer mladim družinam in družinam brez ustreznega stanovanja.

— Skupnost za zaposlovanje se mora dosledneje uveljavljati kot nosilka kadrovske politike v občini Krško ter kadrovske potrebe in plane usklajevati v dogovorih in letnih resolucijah. Pri štipendiranju je potrebno podpirati kadrovske štipendije, saj so večji garant za zaposlitev po končanem šolanju. V organizacijah združenega dela je v skladu s ciljem restrukturiranja gospodarstva potrebno razpisovati štipendije v večji meri za višje kvalifikacijske strukture.

Rok: stalna naloga.

„NAŠ GLAS“ – skupne delegatske informacije. – Izdaja INDOK center Krško. – Naklada 1000 izvodov. – Odgovorni urednik: Ivan Kastelic. – Uredništvo CKŽ 12, Krško tel. 71-768. – Tisk: Papir-konfekcija Krško.

BELEŽKE